

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 24.

Fylke: Hordaland.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Bremnes.

Emne:

Bygdelag: Bremnes

Oppskr. av: Halfdan Endresen.

Gard: Rubbestadneset.

(adresse): Rubbestadneset.

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. For det meste

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. ⁵4 maaltider: Førefrukost (morgonbisk), frukost (aabiten), middag, non og kvelds.

Klokkeslettet var for 100 aar siden kl. $\frac{1}{2}$ 5, 8, $11\frac{1}{2}$, 4 og 7 til 8 for kvelds.

No er det javnt over 4 maaltider, kl. 6 til 7, middag kl. 12, non kl. 5, og kvelds kl 7 til 8.

Alt dette avhenger av yrket.

3. Paa grunn av lyset, og forskjell paa arbeid sommer og vinter var ogsaa maaltidene forskjellig. En kunne ikke utrette noe før det ble lyst, følgelig stod en senere opp, og frokosten ^{tiden} der efter.

4. Rimelig at der var ekstramaaltid, men detaljer kjennes ikke.

5. Middag.

6. Varm rett til middag, ofte til non og kvelds.

7. Som regel sild eller fisk og poteter alle dager, untatt søndag. Da vanket der gjerne litt kjøtt.

8. Helst lite.

9. Se under 7.

10, og 11. I skriftet: Bremnes Heradstyre 1837-1937 er gitt en bra utredning om kostholdet i Bremnes for omlag 100 aar siden.

12. Matseddelen blir mer og mer lik den der nyttes i byene. Enda brukes vel noe mer sild og tørfisk paa

2.

gaardene der fiske er en viktig næringsvei. I
industristrøkene er spisesedlen temmelig lik den
som er gjengs i byene.

13. Temmelig individuelt.

14. Steinbit, nestekjøtt, trast, kraake, maase og a.

15. Ikke vesentlig.

Peder Hertzbergs arbeid med aa faa bønderne til aa
dyrke og bruke poteter i husholdningen er saa
velkjent, at en gjentagelse her ansees unødig.
Andre embedsmenn har vel ogsaa hatt noe innflytelse
paa bøndernes kosthold, men i mindre grad. Sjøfolk
gastgjevere og langveisfarende fiskere har vel ogsaa
været med for met matskikkene, endret spisesedlen
en smule, men stort sett var kostholdet ens fra
Hertzbergs tid til inn i vaart aarnundred. Selv-
følgelig er der stor forskjell ogsaa idag paa
kostholdet hos fattige fiskere paa avsides steder,
og paa folk i bedre kaar paa industrieder og
velstaaende fiskerheimer. Vi har store avskygninger
i Bremnes i saa maate, fra stor vesaldom, til ganske
bra levestandard.